

Årsberetning for 2014

Virksomhetens art og hvor den drives

LHLs Internasjonale Tuberkulosestiftelse (LHL Internasjonale) ble opprettet av Landsforeningen for Hjerter og Lungesyke (LHL) 01.01.2013 i den hensikt å styrke og utvikle LHLs arbeid knyttet til tuberkulose internasjonalt og i Norge. Stiftelsen skal også virke som pådriver og rådgiver for myndigheter både i Norge og i land utenfor Norge innenfor dette feltet.

LHL Internasjonale sine hovedmål er:

- Sikre rett til liv og helse for tuberkuloserammede
- Sikre brukermedvirkning for tuberkulosesyke
- Hindre at tuberkulosesyke blir diskriminert
- Bekjempe tuberkulose og stoppe smittespredningen i samfunnet

LHL Internasjonale har kontor i Oslo, Rasmus Malmborg har vært daglig leder i perioden. Stiftelsen arbeider i dag med tuberkulosebekjempelse i Malawi, Sudan, Tanzania, Zambia, Nepal, Russland og Norge via partnersamarbeid. Samarbeidspartnerne er pasientorganisasjoner, nasjonale helsemyndigheter og forskningsinstitusjoner. Sentralt i samarbeidet står kompetanseutvikling, kvalitetssikring, faglig veiledning, organisasjonsutvikling, forebygging og folkeopplysning.

Arbeidet er finansiert gjennom en femårig rammeavtale med Norad via paraplyorganisasjonen Atlas-alliansen (2010-2014), i tillegg til midler fra Helse og Omsorgsdepartementet, og ulike legater og stiftelser, eksempelvis Ekstrastiftelsen Helse og Rehabilitering og Helbings legat. LHLs lokallag har også bidratt med midler til arbeidet, i tillegg til donasjoner fra private aktører.

Våren 2014 gjennomførte Scanteam en evaluering av LHL Internasjonale for å se på organisasjonens totale gjennomføringsevne, samt evne til å håndtere en prosjektportefølje utenfor Atlas-alliansen. LHL Internasjonale kom meget godt ut av evalueringen og styret besluttet at LHL Internasjonale skulle søke om en egen rammeavtale med Norad fra 2015 av, uten å gå gjennom paraplyorganisasjonen Atlas-alliansen. Søknaden ble sendt inn høsten 2014 og en egen 3-årig avtale mellom Norad og LHL Internasjonale ble inngått i 2015. Et nytt resultatrammeverk for perioden 2015-2018 ble også utarbeidet i den sammenheng, for bedre å synliggjøre resultatene av arbeidet som er planlagt utført i avtaleperioden.

LHL Internasjonale har i 2014 jobbet systematisk med å søke nye finansieringskilder og samarbeidsland, med fokus på Europa. Gjennom Norges satsing på en forbedret helsesituasjon i Romania med EØS midler ble LHL Internasjonale i 2014 innlemmet som prosjektpartner i søknaden for tuberkulosearbeidet, med oppstart i 2015.

15 års samarbeid mellom LHL / LHL Internasjonale og hovedsamarbeidspartner Easy Breathing Fund samt øvrige partnere i Arkhangelsk, Russland, ble markert med en konferanse og utarbeidelse av en rapport høsten 2014. Resultatene fra, og effekten av det mangeårige samarbeidet er meget positive. Blant annet er antall nye tilfeller tuberkulose i Arkhangelsk mer enn halvert i perioden, og dødelighetsraten er redusert med 70%. Arkhangelsk går foran som et godt eksempel på hvordan man kan få bedre kontroll på tuberkulosen, og erfaringene fra Arkhangelsk vil være nyttige for andre fylker i Nord Vest regionen og Russland for øvrig.

Ut over rammeavtalen med Norad fikk også LHL Internasjonale tildelt ekstramidler fra Norad via Atlas-alliansen til å gjennomføre tiltak til utdanning i krig og konfliktområder. Dette som et ledd i norske myndigheters prioritet av utdanning i bistandsarbeidet. Gjennom partneren STPA (Support TB Preventive Action) i Sudan ble prosjektet "Sikre helse for å sikre utdanning" gjennomført, og STPA valgte også å videreføre satsningen og innlemme dette området i

Årsberetning for 2014

organisasjonens øvrige arbeid. Målsetningen med prosjektet har vært å øke kunnskapen om tuberkulose blant lærere, skoleelever og foreldre i Sudan, med den langsiktige målsetningen å unngå unødige avbrudd i barns skolegang som følge av sykdommen. Lang behandlingstid, stigma omkring det å være tuberkulosesyk samt overfylte klasserom med dårlig ventilasjon er faktorer som spiller inn. Arbeidet har blant annet blitt utført i konfliktområder som Darfur og Blånilen, samt mot internt fordrevne. I perioden har 13 851 lærere, elever og foreldre blitt nådd, og kunnskap om tuberkulose har blitt innlemmet i undervisning, temadager og utstillinger hvor også elevene selv har bidratt aktivt.

Helsekommunikasjon er et viktig verktøy i tuberkulosearbeidet og er et satsningsområde for LHL Internasjonal. Etter å ha hatt Helsekommunikasjon som et tverrgående, globalt prosjekt i 5 år ble det i 2014 foretatt en ekstern evaluering av helsekommunikasjonsinnsatsen, og hovedkonklusjonene i rapporten er svært positive. Kommunikasjonskursene utarbeidet av LHL Internasjonal gjør helsearbeidere og frivillige behandlingsmedhjelpere bedre rustet og motivert til å ivareta pasientenes behov, og de pasientvennlige informasjonsbrosjyrene LHL Internasjonal står bak er en viktig del av behandlingsprosessen, og brukes aktivt hos alle partnere. Arbeidet med Helsekommunikasjon vil bli videreført og ivaretatt i neste langtidsplan for 2015-2017.

Rettvisende oversikt over utvikling, resultat og stilling

LHL Internasjonal sin virksomhet omfatter i all hovedsak tuberkulosebekjempelse gjennom prosjektarbeid finansiert med bundne offentlige midler, legat og mottatte donasjoner / midler fra andre kilder.

Internasjonalt arbeid

Internasjonalt arbeid utgjør den største delen av virksomhetsområdet (mottatte tilskudd på til sammen MNOK 21,69). Arbeidet gjøres gjennom overføring av midler til prosjektpartnere for utføring av planlagte aktiviteter, og løpende oppfølging av disse i tillegg til faglig veiledning, kompetanseutvikling og kvalitetssikring. I 2014 hadde LHL Internasjonal 12 partnere fordelt på 6 land. Stiftelsen samarbeider også med internasjonale aktører som WHO, The International Union Against Tuberculosis and Lung Disease, Liverpool School of Tropical Medicine og Stop TB Partnership.

Gjennomførte prosjektaktiviteter er tilknyttet disse hovedområdene: tuberkulosebekjempelse / helse, forskning, folkeopplysning, helsekommunikasjon, organisasjonsutvikling og anti-korrupsjon.

Forbruk av tildelte midler og gjennomføring av prosjektaktiviteter er gjort i henhold til budsjett og plan med unntak av forsinkelse i Nepalprogrammet. Ubrukte midler fra Norad utgjorde pr 31.12.2014 NOK 775 365. Det meste skriver seg fra prosjektet i Nepal – hvor midler rutinemessig ble umiddelbart frosset da LHL Internasjonal fikk kjennskap til at Det globale fondet (GF) hadde satt i gang undersøkelser av det nasjonale tuberkuloseprogrammet i Nepal. Saken ble meldt til Norads varslingsenhet. Et lokalt revisjonsselskap fikk i oppdrag å gjøre en grundig undersøkelse, som konkluderte med at det ikke var funnet misligheter knyttet til den norske finansieringen. Saken er nå avsluttet og frys av midler ble opphevet i 2015.

Aktiviteter i Norge

Kostnader relatert til tuberkulosearbeid i Norge var for 2014 på NOK 430 269. I Oslo drives det oppsøkende informasjonsarbeid rettet mot befolkningsgrupper som har forhøyet risiko for å få tuberkulose, og mot helsearbeidere fra ulike deler av helsevesenet. I tillegg drives det landsomfattende støttetiltak for tuberkulosepasienter (likemannstjeneste).

Stiftelsens aktivitetsresultat

Aktivitetsresultatet for LHL Internasjonal i 2014 ga et underskudd på NOK 1 378 365 – til sammenligning var aktivitetsresultatet fra 2013 på NOK 18 761 884. Overskuddet fra 2013 skrev seg til en gave fra LHL Holding i

Årsberetning for 2014

forbindelse med opprettelsen av stiftelsen i 2013 på NOK 20 000 000, samt stiftelseskapital fra LHL på MNOK 5 100 000.

Det er tatt avsetning for midler med pålagte restriksjoner på NOK 101 753, og NOK 1 480 118 føres mot stiftelsens egenkapital.

Ikke øremerkede donasjoner ble regnskapsmessig inntektsført i året de ble gitt, etter gjeldende regler. Alle donasjonene er planlagt og budsjettert forbrukt i 2015, og vil inngå som egenandel i prosjektene. Stiftelsen hadde fritak for egenandel i Norad-prosjektene 2014.

Forsknings- og utviklingsaktiviteter

LHL Internasjonal er gjennom prosjektet "Triage Plus phase 2" involvert i forskningsaktiviteter med partnerne Reach Trust (Malawi), Epi Lab (Sudan) og Liverpool School of Tropical Medicine (Storbritannia). Hovedformålet er gjennom operasjonell forskning å utprøve en modell for å bedre tilgang til diagnostisering og oppfølgende behandling av tuberkulose, astma, bronkitt og kols. Prosjektet skal også se på prevalensen av funksjonshemmede som har overnevnte sykdommer. Prosjektet prøves ut parallelt i Sudan og Malawi. I tillegg til de vitenskapelige resultatene, er et av formålene å øke forskningskapasiteten i de respektive landene, og bygge bro mellom forskningsinstitusjoner i sør. Prosjektet planlegges avsluttet ved utgangen av 2017.

Videre er LHL Internasjonal involvert i forskningsprosjektet "TB and HIV among people with disabilities" i Malawi i samarbeidet med Reach Trust. Formålet er kvalitativ forskning som ser på barrierer og problemstillinger som funksjonshemmede står overfor når det gjelder tuberkulose og HIV. Prosjektet planlegges avsluttet ved utgangen av 2015.

Fortsatt drift

Det bekreftes at forutsetningene om fortsatt drift er til stede, og at aktivitetsregnskapet er satt opp under forutsetning av fortsatt drift. Likviditeten i stiftelsen er god, det langsiktige arbeidet med å få nye inntektskilder fra private aktører og offentlige instanser til stiftelsens arbeid har vært og vil fortsette å være et prioritert område.

Personal og miljø

Ledelsen har som overordnet målsetning å skape en engasjerende og trygg arbeidsplass med faglig og personlig utvikling for de ansatte, og har konkretisert målsetningen gjennom handlingspunkt i stiftelsens HMS plan. Stiftelsen har et verneombud, og stiftelsens tillitsvalgte sitter også i styret i LHLS personalforening.

Det totale sykefraværet var i 2014 på 8 % - hvorav korttidssykefraværet var på 0,8 % og langtidssykefraværet var på 7,2 % - det er ingen indikasjoner på at dette skyldes forhold ved arbeidet. Det er derfor ikke iverksatt konkrete tiltak av betydning for arbeidsmiljøet. Stiftelsen arbeider systematisk med risikovurderinger på ulike nivå, noe som også omfatter de ansattes sikkerhet på tjenestereise til samarbeidspartnerens land. Det inntraff ingen skader, ulykker eller uønskede hendelser i 2014.

LHL Internasjonal hadde ved utgangen av 2014 10 ansatte. Av disse var 8 kvinner og 2 menn. I rekrutteringsprosessen som ble gjennomført i 2014 var andelen kvinnelige søkere betraktelig høyere enn menn, noe som gjenspeiles i fordelingen mellom de ansatte. Det er likestilling mellom de ansatte både ved ansettelse og i lønnsammenheng.

Årsberetning for 2014

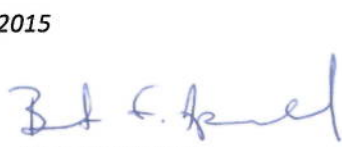
Stiftelsen har i tråd med sitt partnersamarbeid høyt fokus på likestilling, og har utviklet en likestillings-policy som skal sørge for systematisk arbeid på dette område også internasjonalt.

Stiftelsens styre i 2014 bestod av 6 medlemmer. Av disse var 3 kvinner og 3 menn (inkludert styreleder).

LHL Internasjonalt har nulltoleranse for korrupsjon, misligheter og misbruk. Det er etablert rutiner for eksternt og intern varsling, og det arbeides målrettet med bevisstgjøring internt i organisasjonen og eksternt mot våre partnere.

Stiftelsen forurenser ikke det ytre miljø utover det som kan regnes som vanlig for denne typen virksomhet. Lengre flyreiser for prosjektoppfølgning hos partner er nødvendig for å gjennomføre arbeidet på en tilfredsstillende måte, for øvrig foregår samarbeid og oppfølging via telefon, Skype eller e-post så langt det er mulig.

Oslo, den 19.5.2015

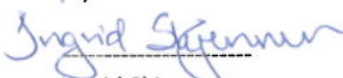

Bernt Apeland
Styreleder

Arne Ketil Hafstad
Styremedlem

Arnulv Torbjørnsen
Styremedlem

Ingrid Skjennum
Styremedlem

Karin Rønning
Styremedlem

Laila Løchting
Styremedlem

Rasmus Malmborg
Daglig leder